

**miesto
pod slnkom n.o.**

Naše motto:

Každý má nárok
na svoje
miesto pod slnkom

VÝROČNÁ SPRÁVA
O ČINNOSTI NEZISKOVEJ ORGANIZÁCIE
MIESTO POD SLNKOM
ZA ROK 2014

Mgr. Rybárová Beáta
riaditeľka neziskovej organizácie

Úvodné slovo

Milí naširozmýšľam ako Vás osloviť, aby som nikoho nevynechala, na nikoho nezabudla.

Klientky /klienti s ktorými sa denne stretávame a venujeme všetky svoje vedomosti, skúsenosti, zručnosti, ktorí nás vyhľadávajú práve v tých svojich ťažkých a problémových chvíľach a situáciách.

Kolegyne /kolegovia ktorí v našej n.o. pracujete, niektorí dlhšie, iní kratšie, ale všetci s odbornosťou, nadšením, ochotou, ľudským a osobným prístupom.

Spolupracovníčky /spolupracovníci z iných organizácií venujúcich sa sociálnej problematike, u ktorých často nachádzame úprimné potešenie ak do prípadu, ktorému sa venujú vstupujeme aj my s naším pohľadom, možnosťami a ponukou spolupráce.

Rôzne inštitúcie, úrady, organizácie, školy, lekári, ktorí možno prvoplánovo ani nepatria do sociálnej sféry, ale nachádzajú vzájomné súvislosti, prepojenia a sú ochotní sa angažovať v prospech iných.

Súkromné firmy, podnikatelia, ktorí chcú prostredníctvom nás materiálnou formou pomôcť konkrétnej rodine, deťom, jednotlivcovi zlepšiť životné podmienky.

Vzdelávatelia v sociálnej práci, tréneri, lektori, supervízori, ktorí prichádzate pomôcť a naučiť nás zvládať nové prístupy, zručnosti, postupy a pre ktorých sme zas my z praxe inšpiráciou s našimi konkrétnymi skúsenosťami.

Jednotlivci, občania, ktorým nie sú ľahostajné osudy a životy ľudí známych i neznámych.

Keď nato teraz pozerám, prihovám sa vlastne všetkým, ktorí nie sú ľahostajní, a dovoľia si aby im záležalo aj na iných, a osobne ma teší, že je nás tak veľa a všetci sme určitým spôsobom spoluzodpovední za činnosť n.o.

Táto výročná správa by Vám mala dať skromnú predstavu o našej činnosti a Všetkých nás povzbudiť v jej realizovaní i v ďalšom období.

Takže milí naši VŠETCI!

OBSAH VÝROČNEJ SPRÁVY

1. Údaje o neziskovej organizácii zabezpečujúce všeobecnú informovanosť

2. Činnosť organizácie - hlavné oblasti pôsobenia n.o.

2.1 Opatrenia sociálnoprávnej ochrany

2.1.1 Výchovný skupinový program, sociálny skupinový program a výchovno rekreačný program pre deti s problémovým správaním alebo s poruchami správania, u ktorých sa vykonávajú opatrenia SPODaSK, realizovaný ambulantnou, celodennou a pobytovou formou

2.1.2 Program na zabezpečenie vykonávania odborných metód práce na prispôsobenie sa novej situácii v prirodzenom prostredí

2.1.3 Program zameraný na sanáciu rodinného prostredia dieťaťa a podporu obnovy rodinného prostredia, z ktorého bolo na základe rozhodnutia súdu vyňaté, práca s rodinou s cieľom úpravy rodinných pomerov dieťaťa

2.1.4 Opatrenia v rámci náhradnej rodinnej starostlivosti

2.2 Špecializované sociálne poradenstvo

2.3 Vzdelávanie sociálnych pracovníkov

2.4 Supervízia pre n.o a iné organizácie

2.5 Iné aktivity n.o.

3. Finančné zabezpečenie organizácie

4. Činnosť správnej rady n.o.

1. Údaje o neziskovej organizácii zabezpečujúce všeobecnú informovanosť

Sociálna práca v rámci tretieho sektora sa rozbiehala pomaly a začiatky práce terajšej neziskovej organizácie Miesto pod slnkom začali v januári 2001 a to spracovaním projektu a podaním žiadosti PhDr. E. Litavskej na MPSVaR na vydanie povolenia na vykonávanie sociálneho poradenstva, výchovných a sociálnych programov a niektorých opatrení sociálno právnej ochrany. Prácu neštátnej sociálnej pracovníčky v tomto čase umožňoval vtedy platný zákon o sociálnej pomoci č. 195/1998 Z.z. Ministerstvo svojim rozhodnutím zo dňa 14.3.2001 toto povolenie vydalo a PhDr. Litavská Eva sa tak stala prvou neštátnou sociálnou pracovníčkou na Slovensku. Povolené činnosti, najmä sociálne poradenstvo, realizovala sama ako fyzická osoba pod názvom ELI – Agentúra služieb a pomoci. Sídlo poradne je od 11.7.2001 na Hlavnej ul. 68 v Košiciach, kde sídlime doposiaľ.

Z povolenia a nutnej registrácie neštátnej sociálnej pracovníčky ako SZČO vyplývali viaceré obmedzenia, preto na rozšírenie činnosti a možnosť vytvárať a realizovať sociálne programy založila p. Litavská v roku 2002 neziskovú organizáciu Miesto pod slnkom, ktorú Obvodný úrad Košice zaregistroval 5.11.2002, ako organizáciu poskytujúcu všeobecne prospešné služby v sociálnej oblasti.

Všeobecne prospešné služby poskytované neziskovou organizáciou v zmysle štatútu

- Poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti osobám v núdzi, zvlášť opusteným deťom, deťom v detských domovoch a neúplným rodinám
- Poskytovanie pomoci rodinám v kríze a náhradným rodinám
- Realizácia sociálnoprávnej ochrany, výchovných a sociálnych programov v zmysle akreditácie udelennej MPSVaR
- Poskytovanie sociálneho poradenstva
- Realizovať vzdelávanie sociálnych pracovníkov, dobrovoľníkov pre sociálnu oblasť a pracovníkov obcí
- Realizovať projekty zamerané na skvalitnenie sociálnej práce, sociálnej pomoci a sociálnych služieb pre občanov v hmotnej a sociálnej núdzi
- Sprostredkovanie poskytovania supervízie v pomáhajúcich profesiách registrovanými supervízormi neziskovej organizácie

Opatrenia sociálnoprávnej ochrany

Legislatívne zmeny v sociálnej oblasti, najmä prijatie nového zákona o sociálnoprávnej ochrane a sociálnej kuratele č. 305/2005 Z.z. vytvorili lepšie podmienky a rozšírili možnosti práce neštátnych subjektov v tejto oblasti sociálnej práce. Na základe nových možností a podmienok na udelenie akreditácie na vykonávanie niektorých opatrení sociálnoprávnej ochrany požiadala naša organizácia ako jedna z prvých o udelenie akreditácie. Od 10.2.2006 je nezisková organizácia Miesto pod slnkom akreditovaným subjektom podľa zákona o sociálnoprávnej ochrane. Akreditačná komisia posudzuje našu činnosť a akreditáciu máme každých 5 rokov predlžovanú a platnú pre územie Košického a Prešovského samosprávneho kraja.

V súčasnosti je akreditácia platná na výkon opatrení

- na opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby, v zmysle § 11 ods.1 písm. a), b), c), f) ods. 3 písm. b), d);
- na výchovné opatrenia podľa § 12 ods. písm. b) až d); § 13 ods.1 § 14 ods. 1;
- na pomoc dieťaťu s poruchami správania v zmysle § 17 ods. 4;
- na prípravu fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, na náhradnú rodinnú starostlivosť v zmysle § 36 až § 38
- opatrenia na zabezpečenie úpravy rodinných pomerov dieťaťa v zmysle § 27 ods. 4, kt. súčasťou je sledovanie vývinu dieťaťa § 32 ods. 3
- sprostredkovanie pestúnskej starostlivosti alebo osvojenia v zmysle § 33

Špecializované poradenstvo

Nezisková organizácia Miesto pod slnkom poskytuje špecializované sociálne poradenstvo v súlade so zákonom č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Túto sociálnu službu môže poskytovať na základe zápisu do registra, ktorý vedie vyšší územný celok a na základe akreditácie na odbornú činnosť. Akreditácia bola neziskovej organizácii udelená 26.5.2010 na dobu 5 rokov. Túto odbornú činnosť môže poskytovať jednotlivcom, dvojiciam a rodinám v sociálnych situáciách vedúcich k sociálnemu vylúčeniu, hmotnej a sociálnej núdzi v Košickom a Prešovskom samosprávnom kraji.

Vzdelávanie sociálnych pracovníkov, dobrovoľníkov pre sociálnu oblasť

Prax, a to nie len nám, ukazuje, že nevyhnutnosťou kvalitnej sociálnej práce je systematické, celoživotné vzdelávanie sociálnych pracovníkov, zamerané na špecifiká konkrétnej praktickej činnosti pracovníkov. V súčasnosti vďaka intenzívnej obojstrannej spolupráci s detskými domovmi, poznajúc problematiku náhradného rodičovstva ponúkame zamestnancom detských domovov vzdelávanie „Vzťahová väzba /pripúťanie/, jej poruchy a možnosti pomoci“. Vzdelávanie je zamerané na vznik vzťahovej väzby, jej význam, druhy, poruchy, prejavy, diagnostika, možnosti pomoci dieťaťu s poruchou vzťahovej väzby, terapia poruchy vzťahovej väzby.

Sprostredkovanie poskytovania supervízie v pomáhajúcich profesiách

Supervízia sa v sociálnej práci zväčša chápe ako poradenská metóda využívaná pre zabezpečenie a zvýšenie kvality profesijnej činnosti, respektíve kompetencie sociálnych pracovníkov. Vytvára predpoklady a podmienky pre profesionálny rozvoj, vzdelávanie a odborný rast zamestnancov v pomáhajúcich profesiách, pričom zároveň slúži aj ako prostriedok sebazpoznania v prospech skvalitnenia práce s ľuďmi. Supervízia je metóda kontinuálneho zvyšovania profesionálnych kompetencií odborníkov pracujúcich s ľuďmi v emocionálne náročných situáciách, pri ktorej sa supervidovaní učia kvalitnejšie vykonávať svoju prácu a získajú nové profesionálne schopnosti a zručnosti, predchádza sa stereotypom a vyhoreniu..

2. Činnosť organizácie – hlavné oblasti pôsobenia n.o.

2.1 Opatrenie sociálnoprávnej ochrany ÚPSVaR

V zmysle akreditácie MPSVaR sa naša organizácia každoročne uchádza o možnosť realizovať odborné programy na zabezpečenie priorít sociálnoprávnej ochrany, ktoré vyhlasujú úrady práce v Košickom a Prešovskom kraji. V roku 2014 sme na základe zmlúv s ÚPSVaR realizovali tieto programy.

2.1.1 Výchovný skupinový program, sociálny skupinový program a výchovno rekreačný program pre deti s problémovým správaním alebo s poruchami správania, u ktorých sa vykonávajú opatrenia SPODaSK, realizovaný ambulantnou, celodennou a pobytovou formou podľa zmluvy č. 2/P/2014 uzavretej medzi ÚPSVaR Košice a MPS n.o. Košice.

Do programu bolo zapojených celkovo 38 detí, 43 rodičov z 28 rodín.

Cieľom programu bolo

- dosiahnutie pozitívnych zmien v správaní detí prostredníctvom analýzy a hľadania príčin vzniku problémov, ich zmiernenie a odstránenie
- poukázanie na funkcie rodiny a ich význam pri formovaní osobnosti dieťaťa, ich plnenie v konkrétnej rodine
- maximalizovať potenciál dieťaťa
- pri skupinovej práci ponúknuť deťom pocit spolupatričnosti, emocionálnu podporu, vzájomné porozumenie, nácvik nového správania v bezpečnom prostredí, pochopenie neefektívnych vzorcov správania, neprimeraných a neefektívnych reakcií
- poskytnutie pomoci rodičovi pri obmedzení a odstránení negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický, fyzický a sociálny vývin dieťaťa
- nácvik rodičovských a sociálnych zručností, nácvik praktických zručností v oblasti konštruktívnej komunikácie, využitia voľného času, efektívne riešenie rodinných a výchovných problémov, predchádzanie užívania drog.

Podľa schváleného programu realizácia pozostávala z:

- individuálnej práce s maloletým a s jeho rodinou, sociálneho poradenstva, tréningu komunikácie, foriem riešenia krízových situácií
- skupinových stretnutí detí
- voľnočasových aktivít pre celé rodiny
- pobytu pre deti v rozsahu 5 dní

V rámci predkladaného programu, i keď sa jedná o problémové správanie dieťaťa, pracovníci našej neziskovej organizácie nepracujú len s jedným členom rodiny – tým problémovým, ale s celou rodinou.

Rodičia by mali byť schopní tvorivo a samostatne riešiť problémy, prevziať plnú zodpovednosť za svoj život a život svojich detí. Preto je potrebné venovať pozornosť rozvoju rodičovských zručností, pravidiel a dôslednosti pri výchove detí, spôsobom ocenenia, pochvaly a trestu, mimoškolskej príprave detí, zmene postojov rodičov k vzdelaniu detí a plneniu školských povinností. Ukončenie školskej dochádzky a dosiahnutie vzdelania by sa malo stať súčasťou ich životných plánov.

U detí je potrebné sa zamerať na podporu osobnej zodpovednosti za svoje rozhodnutia a ich dôsledkov, kvalitu života, voľbu zdravého životného štýlu, zvýšenie právneho vedomia, komunikačných zručností, zodpovedný prístup k vzdelaniu, budovanie medzigeneračného dialógu.

Pre deti boli pripravené

- pravidelné skupinové stretnutia, ktorých témy boli pripravené podľa prevládajúcich aktuálnych problémov jej členov
- voľnočasové aktivity:
 - o výlet do ZOO Košice. Pre deti a ich rodinných príslušníkov bola pripravená súťaž o zvieratách, skupinová prehliadka v Dinoparku..
 - o spoločný výlet na Spišský hrad a do Levoče, na ktorý boli pozvaní aj rodičia a súrodenci detí.
 - o voľnočasové popoludnie organizované pre rodiny v Steel parku v Kulturparku v Košiciach, kde boli pre celé rodiny pripravené rôzne poznávacie a interaktívne hry, úlohy a súťaže.
 - o oslava Mikuláša spojenú s návštevou 3D filmového predstavenia
- pobytový program, ktorý sa uskutočnil v dňoch 30.07. – 03.08.2014 na Zemplínskej Šírave v penzióne Hedera

Do všetkých aktivít sa zapájali aj naše pracovníčky, čo zlepšilo vzťahy detí k nim, vzájomne ich priblížilo a deti boli viac otvorené v komunikácii o problémoch.

2.1.2 Program na zabezpečenie vykonávania odborných metód práce na prispôsobenie sa novej situácii v prirodzenom prostredí

podľa zmluvy č. 3/P/2014 uzavretej medzi ÚPSVaR Košice a MPS n.o. Košice.

podľa zmluvy č. 3/2014 uzavretej medzi ÚPSVaR Spišská Nová Ves a MPS n.o. Košice

Do programu bolo zapojených v Košiciach celkovo 35 detí, 49 rodičov z 25 rodín
v Spišskej Novej Vsi 45 detí, 48 rodičov z 25 rodín

Program bol zameraný na rodiny, ktoré sa v rozvode a po rozvode ocitli v nových situáciách, kde sa vyskytli problémy pri realizácii styku dieťaťa s rodičom, pri konfliktoch a sporoch ohľadom výchovy dieťaťa a starostlivosti. Cieľom projektu bolo sprevádzať rodičov a ich deti, ktorí sa ocitli v náročnej životnej situácii. Ponúknuť im prostredníctvom našich odborníkov bezpečný priestor na ventiláciu a podporu, poradenstvo, spoločné hľadanie efektívnych riešení, ktoré budú postavené skôr na kompromise a konsenze rodičov v prospech pozitívnej atmosféry a prežívania dieťaťa ako súperení, konfliktoch, trestných konaniach a súdnych procesoch.

Pri realizácii jednotlivých aktivít sme vychádzali z praktických skúsenosti, ktoré sme získali pri realizácii programov v prechádzajúcich troch rokoch. Najčastejšie vyskytujúce sa problémové oblasti boli: zamedzovanie styku dieťaťa s rodičom, vzájomná komunikácia, nedodržiavanie pravidiel ohľadom starostlivosti o deti a realizovanie striedavej starostlivosti.

Pri práci s rodičmi sme realizovali individuálnu prácu s jednotlivými rodičmi a to v domácom prostredí, ale i v prostredí n.o. V niektorých prípadoch sme priviedli rodičov i k súhlasu a realizácii mediačných stretnutí.

Problematická je situácia, keď rodičia rozvodovú situáciu nezvládajú a dieťa prežíva traumy. Deti bývajú do rozvodu necitlivo vtiahnuté, stávajú sa prostriedkom vydierania, svedkami hádok a nezriedka aj násilia. Rodičia deťmi manipulujú, používajú ich ako prostredníka na vybavovanie odkazov, citovo ich vydierajú, podplácajú. Situácia po rozvode zvädza k zneužívaniu postavenia najmä u toho rodiča, ktorému súd zveril dieťa do opateru. Rodič ľahko podľahne ilúzii, že má všetku výchovnú moc v rukách, a že toho druhého môže zo života dieťaťa proste vymazať. Vie, že druhého partnera najviac raní, keď dieťa proti nemu popudí, alebo mu zakáže stykať sa s ním.

Vo väčšine prípadov je však nepravdepodobné, že by otcovia a matky chceli deťom úmyselne ublížiť. Mnohí si dôsledky svojich rozhodnutí a ich dopad na ďalší vývoj dieťaťa ani neuvedomujú. Žiaľ neexistujú dnes poradne, ktoré by sa venovali práve tejto špecifickej oblasti rozvodu – jeho dopadu na dieťa. Poradí Vám právnik, ktorý je pripravený hájiť záujmy svojho klienta a keď ten v momentálnom citovom rozložení, príp. ublížení chce potrestať bývalého partnera a zamedziť mu styk s dieťaťom odôvodňujúc to, „koľko detí žije bez otca, on ho nepotrebuje“, vo väčšine prípadov hľadá právnik možnosť ako klientovi vyhovieť.

Ako pozitívum hodnotím, že aj táto situácia sa postupne mení a posúva v prospech najlepšieho záujmu dieťaťa. V mnohých posudkoch psychológov a psychiatrov nachádzame stanoviská, že dieťa nedokáže posúdiť a objektívne zhodnotiť potrebu vplyvu výchovy otca na formovanie vývinu do budúcnosti, okolnosti musia byť vážne aby opodstatňovali tak závažný zásah do výkonu rodičovských práv akým je zákaz styku s rodičom, z psychologického hľadiska je pre harmonický osobnostný vývin maloletého dôležité aby mohol skorigovať vzťah s rodičom cez reálne zažitú, korigujúcu skúsenosť.

A súdy sú tomuto procesu v Košiciach naklonené. V roku 2014 sme na základe návrhov pracovníkov úradu práce oddelenia SPODaSK prednesených v rámci konaní a po schválení súdov boli zapojení do realizácie asistovaného styku rodiča s maloletým v našej n.o. a za prítomnosti našej pracovníčky, za alebo bez prítomnosti matky podľa konkrétnej rodinnej situácie. Jednalo sa o 9 rodín a 13 detí. Pri tejto práci, poradenstve si mnoho rodičov začalo uvedomovať a chápať dôsledky obmedzovania styku, sami videli zmeny v správaní detí. Rodičom pomáhame objektívne sa pozerieť na konanie bývalého partnera a nehľadať v ňom ďalšie podrazy. Deti v tomto prostredí časom dokážu naformulovať svoje skutočné očakávania od každého z rodičov, a skutočnosť, že si ich rodičia takto od detí vypočujú je pre nich často prebudením a uvedením si do akej miery boli vedení svojimi motívmi.

Prácu ocenil aj predseda Krajského súdu v Košiciach JUDr. Volkai, ktorí v liste n.o. okrem iného uvádza: „je potrebné vyjadriť poďakovanie pracovníkom n.o., ktorí sa podstatným spôsobom podieľali na upokojení vážne narušených vzťahov v rodinách, čím sa v konečnom dôsledku odstránil aj negatívny vplyv disharmonického prostredia na zdravý psychický a fyzický vývoj maloletých detí.“

2.1.3 Program zameraný na sanáciu rodinného prostredia dieťaťa a podporu obnovy rodinného prostredia, z ktorého bolo na základe rozhodnutia súdu vyňaté, práca s rodinou s cieľom úpravy rodinných pomerov dieťaťa

podľa zmluvy č. 1/P/2014 uzavretej medzi ÚPSVaR Košice a MPS n.o. Košice

Do programu bolo zapojených celkovo 64 detí, 33 rodičov z 20 rodín.

V zariadení bolo umiestnených 15 detí.

Zámerom programu bola úprava prirodzených rodinných pomerov v rodinách detí, a zvýšenie kvality rodinného prostredia, aby bol reálny návrat dieťaťa k rodine, rozvoj rodičovských a sociálnych zručností nevyhnutných pre zdravý vývoj dieťaťa, pomoc a podpora rodičom k zodpovednému prístupu a uvedomovaniu si potrieb detí a obnova vzájomných citových väzieb dieťaťa a pôvodnej rodiny, príprava rodičov na návrat dieťaťa po ukončení ústavnej starostlivosti do domáceho prostredia, psychologická pomoc deťom i rodinám, pomoc pri vytváraní vhodných podmienok na zabezpečenie riadnej výchovy a starostlivosti o maloleté deti. Pre úspešnosť práce na sanácii a obnove funkcií rodiny je veľmi dôležité identifikovať príčiny zlyhania rodiny, ale aj možné zdroje rodiny, jej členov, širšej rodiny a komunity.

V priebehu programu sa do rodiny vrátili 3 deti a u ďalších 7 detí je reálny predpoklad, že sa do rodiny vrátia po ukončení súdneho konania. Zvyšných 5 detí má a udržuje dobré vzťahy s primárnou rodinou, navštevuje sa a návrat nie je možný pre veľký počet detí a nedostatočne bytové podmienky pre početnú rodinu. V tejto rodine je celkovo 9 detí. Napriek mnohým problémom s ktorými sa rodiny zaradené do programu potýkali podarilo sa upraviť a konsolidovať pomery tak, že väčšina detí mohla zostať v rodine. Do zariadenia sa umiestnilo len tri deti. Jedno pre závažné výchovné problémy, ktoré rodičia nevedeli zvládnuť a 2 deti kvôli výraznému alkoholizmu rodičov.

Najväčšie problémy týchto rodín boli v oblasti bývania, keď len tri rodiny mali svoje bývanie. Šesť rodín žilo v neistých podnájmoch, 4 rodiny bývali u rodičov, 4 v zariadeniach sociálnych služieb a 3 bývali vo vylúčených komunitách /v chatrči prípadne záhradnom domčeku bez základného vybavenia/. Sociálnu situáciu týchto rodín dokresľuje aj fakt, že z 32 rodičov len traja boli zamestnaní, 2 poberali invalidný dôchodok a 7 žien poberá rodičovský príspevok, 20 sú nezamestnaní príp. majú občasnú príležitostnú prácu.

Sociálni pracovníci zapojení do programu pracovali v náročných podmienkach v teréne a v svojej práci využívali rôzne metódy sociálnej práce. Svoju prácu inovovali aj na základe odborného materiálu – metodiky Ústredia práce sociálnych vecí a rodiny „Inovatívny model manažmentu sanácie rodiny“. Program sa podarilo úspešne zrealizovať v 11 prípadoch a v 9 prípadoch bolo naše snaženie čiastočne úspešne.

2.1.4 Opatrenia v rámci náhradnej rodinnej starostlivosti

Jednou z oblastí sociálnej práce a našej organizácie v rámci zákona o sociálnoprávnej ochrane je aj komplex problematiky náhradnej rodinnej starostlivosti.

Pomoc náhradným rodinám a deťom, ktoré sú v náhradnej rodinnej starostlivosti sme v roku 2014 realizovali komplexne. Zabezpečovali sme prípravu žiadateľov o zapísanie do zoznamu vhodných uchádzačov o náhradne rodičovstvo a aj aktualizáciu ich zotrvania v zozname o sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti pre žiadateľov evidovaných

na určených úradoch práce a to na ÚPSVaR Košice a ÚPSVaR Prešov. Proces prípravy žiadateľov realizujeme len pre pestúnsku starostlivosť a osvojenie. Naša organizácia nezabezpečuje prípravu na výkon funkcie profesionálneho rodiča.

Niektorým budúcim rodičom sme poskytovali poradenstvo aj v čase, keď do rodiny prichádzalo dieťa a realizovali sa interakcie s odporúčaným dieťaťom.

V roku 2014 sme zrealizovali prípravu žiadateľa pre 15 záujemcov a 15 aktualizácií prípravy.

Ďalšia aktivita bola zameraná na pomoc, terapiu a vedenie náhradných rodičov pri vytváraní bezpečnej vzťahovej väzby u prijatého dieťaťa. Výsledky tejto práce a možnosti terapeutického rodičovstva nás utvrdili v tom, že je šanca pomôcť deťom, ktoré boli v útlom veku zanedbávané, nemali podmienky na vytvorenie bezpečnej vzťahovej väzby, prípadne ide o traumatizované deti. Poradenstvo a terapiu absolvovalo v našej n.o. v roku 2014 - 13 náhradných rodičov a 14 detí.

2.2 Špecializované poradenstvo

Nezisková organizácia Miesto pod slnkom v roku 2014 poskytovala odbornú činnosť – špecializované sociálne poradenstvo s finančnou podporou Košického samosprávneho kraja. Poradenstvo poskytovali 3 poradkyne, jedna na plný úväzok, dve na polovičný úväzok. Odbornú činnosť sme vykonávali ambulantom a terénnou formou. V uvedenom roku sme pracovali s 374 klientmi.

Poradenstvo by malo pomôcť klientom, aby sami zvládli svoju životnú situáciu a prevzali zodpovednosť za svoj život. Špecializované poradenstvo poskytované klientom im pomôže rozhodovať sa, konať spôsobom, ktorý je zmysluplný, konštruktívny a spoločensky prijateľný a užitočný. Klientom v špecializovanom poradenstve chceme umožniť ich osobný rast a dozrievanie, rozširovať si oblasť medziľudských vzťahov, realizovať sa, zvládať svoje sociálne role, naučiť sa riešiť krízy a konflikty a nájsť svoje osobné naplnenie.

Špecializované poradenstvo je vzhľadom na individualitu klienta, jeho rodinnej situácie, problému a ďalších faktorov veľmi rôznorodá činnosť, napriek tomu môžeme ako najčastejšie sa opakujúce problémové situácie, s ktorými sa na nás klienti obracali uviesť:

- slabá orientácia sa v soc. zákonoch, nepoznanie podmienok a nárokov pre priznanie sociálnych dávok
- komunikácia s inštitúciami /pocit zo zneužívania moci, nadmerná byrokracia
- problémy spojené s bývaním, zlé podmienky, nedoplatky, náročnosť kritérií pre získanie ubytovne, podnájmu, internátu, hľadanie lacného ubytovania
- finančné hospodárenie, platenie nájmu, možnosti zvýšenia príjmu v rodine, splátky v nízkopríjmových rodinách
- exekúcie, zablokovanie účtu,
- nevyplácanie výživného deťom
- neakceptácia súdnych rozhodnutí druhým partnerom
- nedostatočné rodičovské zručnosti,
- výchovné problémy s dieťaťom, problémy spojené so záškoláctvom, drobnými krádežami, splnením podmienok štúdia, problémy spojené s návštevou školy – ďalšie štúdium detí z vylúčenej komunity

- vzťahy v rodine, medzi manželmi, rodičmi a deťmi, súrodenecké vzťahy, vzťahy medzi seniormi a adolescentmi,
- komunikácia a rozdelenie povinností vo viacgeneračných rodinách v jednej domácnosti
- závislosti členov rodiny /alkohol/, dôsledky pre členov rodiny, komunikácia
- záťaž a nároky na rodičov pri starostlivosti o dieťa s ŤZP
- sociálna izolácia, problémy so začlenením, obavy zo zlyhania, ohovárania
- komunikácia a dôvera v rodine po ukončení liečby závislosti

Prínos pre cieľové skupiny: zabezpečenie kvalitného odborného poradenstva, miestne a finančne dostupného, ktoré klientom ponúka konkrétnu, individuálnu pomoc v problémových situáciách.

poskytnutie odbornej pomoci, aktívna spolupráca pri riešení problémov, osobnostný rozvoj, pomoc klientom v zorientovaní sa v problémoch, identifikácii príčin problémov a pri nachádzaní riešení, podpora klienta, podpora k svojpomoci.

V praktickej rovine sú to:

- skvalitnenie života
- zlepšenie finančnej situácie rodiny
- pomoc pri hospodárení
- nácvik sociálnych zručností
- zlepšenie rodičovských zručností
- zohľadňovanie potrieb detí pri rozhodovaní
- zlepšenie vzťahov v rodine
- zvýšenie povedomia o postupe pri riešení problému závislosti u agres. člena rodiny
- zvýšené právne povedomie o úprave práv a povinností voči mal. dieťaťu
- zlepšenie aktuálneho psychického stavu, zvládanie povinností
- prehĺbenie dôvery, zlepšenie situácie v rodine
- pokles konfliktov
- pokračovanie v abstinencii
- pomoc širšej rodiny pri starostlivosti o deti a domácnosť
- ukončenie konaní v prospech klientov

Jedným z cieľov je zachovanie pôvodného rodinného prostredia, rozvoj sociálnych služieb na podporu zotrvania fyzických osôb v prirodzenom sociálnom prostredí. Uskutočňujeme aktivity zamerané na zamedzenie nárastu sociálno-patologických javov, obmedzovanie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a vylúčeniu na trhu práce.

2.3 Vzdelávanie sociálnych pracovníkov

Porucha vzťahovej väzby a s ňou spojené prejavy správania detí, ktoré žijú v detských domovoch a následne v náhradných rodinách je často dôvodom na predčasné a neúspešné skončenie pestúnskej starostlivosti. Určitá forma prevencie alebo aspoň poznania prejavov a možností pomoci týmto deťom aj v podmienkach detských domovov nás viedla k ponuke vzdelávania pre detské domovy. Pre DeD sme pripravili cyklus vzdelávania v oblasti

vzťahovej väzby a pripútania. Teoretická časť, ktorá bola spoločná pre všetkých zamestnancov DeD bola realizovaná v dvoch 3 hodinových blokoch. Ďalšie dva bloky boli zamerané prakticky a obsahovo sa líšili podľa možností práce s deťmi. Túto časť vzdelávania absolvovali vychovatelia a profesionálni rodičia samostatne. Vychádzali sme z rôznych potrieb a možností týchto skupín zamestnancov. Toto vzdelávanie sme v roku 2014 realizovali pre detské domovy Žakarovce, Spišské Vlasy a Remetské Hámre a absolvovalo ho celkovo 81 zamestnancov týchto domovov.

2.4 Supervízia pre n.o a iné organizácie

Detské domovy v zmysle zákona č. 305/2005 Z.z. vypracúvajú a uskutočňujú program supervízie, súčasťou programu je aj spôsob zabezpečenia tohto programu.

Supervízia ako metóda skvalitňovania sociálnej práce sa stala neoddeliteľnou súčasťou práce v našej neziskovej organizácii. Pre sociálnych poradcov boli poskytované pravidelne skupinové aj individuálne supervízie a supervízia bola poskytovaná aj externým spolupracovníkom, ktorí sa zapájali do práce s rodinami a deťmi v rámci programov pre úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

Naša organizácia však združuje supervízorov z radov našich spolupracovníkov a na základe požiadaviek zabezpečuje supervíziu aj pre iné subjekty. V roku 2014 sme zabezpečovali supervíziu pre Detský domov Žakarovce, Detský domov Spišské Vlasy, Detský domov Nižná Kamenica, Detský domov Slovenské Nové Mesto a to formou skupinovú aj individuálnu. Supervízie pre tieto detské domovy zabezpečovali naše supervízorky Mgr. Chabadová Marta, Mgr. Rybárová Beáta, PhDr. Litavská Eva a Mgr. Parišáková Klára. Supervíziu sme realizovali tzv. „sústredenou formou“ v jeden deň viacerými supervízorkami, čo detskému domovu umožnilo ľahšiu organizáciu tejto aktivity, a dostupnosť všetkým zamestnancom. Tak sa v praxi detského domova zaviedol tzv. „supervízny deň“. Okrem detských domovov sme supervíziu zabezpečovali pre občianske združenie Marginal a pre Saleziáni don Bosca- Slovenská provincia.

2.5 Iné aktivity n.o.

Nezisková organizácia okrem uvedených činností vykonáva i mnoho ďalších aktivít spojených s propagáciou a informáciou o našej činnosti, vzdelávaním zamestnancov, získavaním iných finančných zdrojov na našu činnosť a pod.

Profil neziskovej organizácie a informácie o jej činnosti boli zverejnené v odbornom časopise Sociální práce/ Sociálna práca, č.1/2014.

Nezisková organizácia bola jedným zo zahraničných partnerov v projekte občianskeho združenia APERIO – Společnost pro zdravé rodičovství s názvom Rodiče samoživitelé/ samoživitelky a trh práce realizovaného od 12/2012 do 11/2014 prostredníctvom programu OP LZZ ; CZ.1.04 / 5.1.01 / 77.00353; 2012-2014. Dňa 20.10.2014 sa naša zástupkyňa PhDr. Litavská Eva aktívne zúčastnila na Medzinárodnom okrúhlym stole o práci s osamelými rodičmi v Prahe. Na záverečnej konferencii vystúpila s príspevkom o aktivizácii osobnostných zdrojov na ceste z chudoby. Informácie o špecializovanom poradenstve a činnosti neziskovej organizácie boli zverejnené v informačnej brožúrke Aperio.

O našich aktivitách sme informovali, ale i poradenstvo pre rozhlasových poslucháčov sme realizovali v rôznych rozhlasových besedách: PhDr. Litavská Eva sa 16.4.2014 zúčastnila besedy „Právo a vy - Rodina v 21. Storočí“ s poslucháčmi Rádia Regina. Rozhovory o našej činnosti, poradenstve, našej poradni a najčastejších problémoch, ktorým sa venujeme odzneli v júni v rádio Regina, v októbri a decembri v Slovenskom rozhlase.

Odbornú stránku našej činnosti, skúsenosti a poznatky sme prezentovali aktívnou účasťou na konferenciách Hradecké dny sociálnej práce konanej 10.11.2014 a Košické dni sociálnej práce 28.11.2014.

V roku 2014 sme spracovali nový leták o našej činnosti – venovaný špeciálnemu poradenstvu, ktorý distribuujeme v spolupráci s KSK.

V rámci ukončovania aktivít realizovaných v rámci projektu „Zvyšovanie profesionalizácie zamestnancov NO so zameraním na pomoc ohrozeným rodinám v KSK“ kód ITMS: 27140130183, bol posúdený a schválený dokument "Stratégia práce s rodinou v kríze" riadiacim orgánom Implementačná agentúra pre OP ZaSI. Tento materiál ako aj možnosti zlepšenia práce s týmito rodinami sme prezentovali na porade špecializovaných sociálnych poradcov 27.11.2014 organizovanej odborom sociálnych vecí Úradu KSK.

Vzhľadom na našu náročnú odbornú prácu dbáme aj o rast a rozvoj našich zamestnancov. Okrem poskytovanej supervízie sa snažíme každý rok zabezpečiť aj vzdelávanie pripravené na témy a konkrétne prípady s ktorými sa stretávame v praxi. V roku 2014 sa 7 zamestnancov zúčastnilo vzdelávania „Vzťahy pre každý deň – Ako lepšie porozumieť deťom 3“ ktoré organizoval Inštitút Virginie Satirovej v SR. V dňoch 14.11.2014 - 16.11.2014 sa realizovalo vzdelávanie v rekreačnom zariadení Zlatá Idka na tému „Rodina po rozvoze – Ako rekonštruovať dysfunkčné vzťahy v rodine“ v rozsahu 20 hodín. Toto vzdelávanie pre našich 16 zamestnancov zrealizoval prof. PhDr. Ján Gabura, PhD.

V roku 2014 sme v období február až apríl využili aj možnosť vykonávanie aktivačnej činnosti formou dobrovoľníckej služby a na poskytnutie príspevku na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby podľa § 52a zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Našu činnosť podporila finančným príspevkom na prácu so sociálne vylúčenými klientmi organizácia Executive Board Bazaar International de Luxembourg, ktorá rôznymi charitatívnymi akciami zbiera finančné prostriedky na podporu činnosti organizácií po celom svete.

Teší nás, že môžeme poďakovať aj organizáciám, či jednotlivcom, ktorí sa rozhodli pomôcť prostredníctvom našej neziskovej organizácie konkrétnym rodinám materiálnou formou pomoci. Naša n.o. zabezpečila, že sa do rodín kúpili napr. farba, cement, základné vybavenie do domácnosti /postele, prikrývky a pod./ Menovite chceme poďakovať spoločnosti AT&T v Košiciach, p. T. Kalináčovi s rodinou, p. A. Cilovičovi, firme SPAK s.r.o.

3. Finančné zabezpečenie organizácie

V ročnej účtovnej závierke k 31.12.2014, ktorá je súčasťou výročnej správy, nezisková organizácia deklaruje, že nemá žiaden dlhodobý hmotný ani nehmotný majetok.

Činnosť neziskovej organizácie pokračuje nepretržite v zmysle štatútu a udelených akreditácií.

Príjmy n.o. rok 2014

Príjmy	Hodnota
Tržby z predaja služieb (vzdelávanie a supervízie)	8 309,43
Úroky	0,26
Osobitné výnosy	925,00
Prijaté príspevky od iných organizácií	3 000,00
Príspevky z podielu zaplatenej dane	793,20
Dotácie	103 454,29
Spolu	116 482,18

Príspevky z podielu zaplatenej dane boli použité na náklady súvisiace s hlavnou činnosťou organizácie.

Výdaje n.o. rok 2014

Výdaje	Hodnota
Spotreba materiálu	1 525,98
Spotreba energie	1 106,05
Cestovné	3 975,33
Ostatné služby	15 732,98
Mzdové náklady	65 234,26
Zákonné sociálne poistenie a zdravotné poistenie	25 163,73
Zákonné sociálne náklady	1 196,61
Ostatné sociálne náklady	278,97
Ostatné dane a poplatky	153,65
Ostatné pokuty a penále	90,00
Osobitné náklady	4 716,53
Iné ostatné náklady	147,49
Spolu	115 721,58

Dotácie poskytnuté n.o. rok 2014

Inštitúcia	Poskytnutý príspevok	Náklady v členení					
		Mzdy a poistenie	Služby	Nájom	Materiál	Energie	Cestovné
KSK Košice	25 850,88	18 639,03	2953,26	1139,21	829,85	2027,13	262,40
ÚPSVaR Košice sanácia	– 22 860,84	20 763,32	39,64	11,60	246,29	381,35	1418,64
ÚPSVaR Košice výchovné opatrenia	– 21 635,88	18 048,94	1657,67	50,55	600,81	442,33	835,58
ÚPSVaR Košice odborné metódy	– 13 170,00	12 442,14	7,20	90,63	110,88	143,85	375,30
ÚPSVaR SNV odborné metódy	– 20 759,14	18 940,60	699,69		74,39	182,40	862,06

V rámci projektu „Zvyšovanie profesionalizácie zamestnancov NO so zameraním na pomoc ohrozeným rodinám v KSK“ kód ITMS: 27140130183, boli v roku 2014 spracované schválené a zúčtované dve zálohové žiadosti o platbu, čím bol vysporiadaný zálohový účet a na kontrolu a schválenie ostáva záverečná platba.

Ročnú účtovnú závierku overovala auditorka Ing. Dučayová a jej názor je:

Podľa môjho názoru účtovné závierka poskytuje verný a pravdivý obraz finančnej situácie neziskovej organizácie MIESTO POD SLNKOM n.o. k 31.12.2014 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu v súlade so zákonom o účtovníctve.

Správa nezávislého audítora je súčasťou výročnej správy

4. Činnosť správnej rady neziskovej organizácie

Správna rada zasadala v zmysle Štatútu neziskovej organizácie tri krát do roka. Jednotlivé stretnutia sa uskutočnili v dňoch 19.1.2014, 22.3.2014 a 1.11.2014. Správna rada na nich prerokovala a schválila zásadné dokumenty a to Výročnú správu o činnosti organizácie za minulý rok, Revíziu správu, schválila predbežný rozpočet organizácie na rok 2015 a schválila aktualizáciu výšky príspevkov za prípravu a aktualizáciu prípravy náhradných rodičov. Správna rada zobrala na vedomie správu audítora o hospodárení

a účtovníctve neziskovej organizácie. Na svojich zasadnutiach správna rada riešila prevádzkové otázky, najmä hľadala možnosti zlepšenia finančnej situácie organizácie. Posudzovala zámery a výsledky predložených projektov na realizáciu priorít sociálno-právnej ochrany. Zobrala na vedomie, že sme uspeli v štyroch programoch v rámci priorít pre ÚPSVaR a to tri pre ÚPSVaR Košice a jeden program pre ÚPSVaR Spišská Nová Ves. Na programe rokovania bola aj informácia o platených službách neziskovej organizácie a to o zabezpečovaní supervízie pre iné organizácie, vzdelávania pre detské domovy a prípravy náhradných rodičov. Na novembrovom zasadnutí sa zaoberala problematikou blížiaceho sa konca lehoty udelených akreditácií na výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany a špecializovaného sociálneho poradenstva. Uložila riaditeľke organizácie pripraviť v zákonnej lehote žiadosti, doklady a materiály potrebné k predĺženiu akreditácie. Správna rada zároveň rozhodla o zmene odborného garanta na opatrenia SPODaSK od účinnosti predĺženej akreditácie. V budúcom období je potrebné na akreditačnú komisiu MPSVaR zaslať dokumentáciu nového odborného garanta, ktorým bude Mgr. Rybárová Beáta riaditeľka n.o.

V roku 2014 pracovala správna rada v nezmenenom zložení.